

Viktigt att tänka på - Huvudmannens pengar

Det är inte alltid det lättaste att hålla koll på vad man kan och får göra när det kommer till huvudmannens ekonomi. Här har vi samlat lite information om vad som gäller för dig som ställföreträdare.

Överförmyndarspär – Ett krav

Om huvudmannen har flera konton ska alla konton – *utom det som du ska använda* – överförmyndarspär.

Överförmyndarspär innebär att dessa konton är uttagsspärrade för dig som god man eller förvaltare. Det är endast huvudmannen (vid ett godmanskap) som kan ta ut pengar från samtliga konton. Är det däremot ett förvaltarskap kan inte heller huvudmannen göra uttag från kontot. Det finns tillfällen när bankerna inte kan sätta en överförmyndarspär på ett konto. Du har som ställföreträdare ändå alltid ett ansvar att hantera kontot som att det är överförmyndarspär.

Beloppsgräns på transaktionskontot (godmanskontot)

Om det är mycket pengar på det konto som du använder, bör du föra över en del till ett annat konto. Det ska inte finnas mer än 25 000 kronor på det konto som du disponerar för betalning. Det kan såklart under en kort period innan betalningar dragits finnas mer pengar på kontot, men det ska inte under en längre period finnas mer än 25 000 kronor på kontot.

Sammanblandning av ekonomier – Aldrig tillåtet

I föräldrabalken står det klart och tydligt att man inte får blanda ihop sina egna tillgångar med huvudmannens. Detta innebär enkelt uttryckt, att dina tillgångar på konton eller som du förvarar som kontanter ska vara åtskilda från din huvudmans konton och tillgångar.

Du som ställföreträdare (*Det spelar ingen roll om du också är pappa, mamma eller syskon*) får aldrig använda ditt eget konto för att tex betala din huvudmans räkning och sedan föra över summan till dig själv.

Du får som ställföreträdare aldrig lägga ut pengar för till exempel en dammsugare och sedan föra över pengar till dig själv.

Gåvoförbud

Som ställföreträdare får du inte ge bort din huvudmans egendom. Det är lagstadgat.

Medverkar du till att ge bort din huvudmans egendom orsakar du huvudmannen en ekonomisk skada och du blir återbetalningsskyldig och kan i vissa fall bli entledigad och i värsta fall – polisanmäld.

Det finns ett litet undantag till gåvoförbudet och det gäller personliga presenter till anhöriga. Det kan handla om mindre summor för julklappar/ födelsedagspresenter till barn och barnbarn. Dock gäller detta endast när det finns en tradition av att huvudmannen gjort detta löpande och det ska vara mindre summor som är proportion till huvudmannens inkomst. Observera att detta bli än mer problematiskt när man som anhörig är ställföreträdare. Ring hellre överförmyndaren en gång för mycket för vägledning.

Huvudmannen får själv ge bort sin egendom

Förstår din huvudman vad saken gäller så ska denne själv hantera eventuella gåvor.

Du ska inte agera mellanhand. Antingen för du över pengar till huvudmannens kortkonto eller så får huvudmannen kvittera överlämnande kontanter.

Hantering av fickpengar/privata medel

Hur man som ställföreträdare ska hantera huvudmannens hantering av sina egna pengar ställer ofta till problem för gode män när det gäller att kunna stryka hur dessa medel har hanterats.

Det är viktigt, för er skull, att sådana uttag sker från huvudmannens eget konto, dvs det konto som denne själv hanterar det så kallade fickpengs-kontot eller kortkontot. Har huvudmannen tagit ut (inte fört över till sitt fickpengs-konto) pengar från transaktionskontot som du disponerar blir det problematiskt för dig som god man/förvaltare att redovisa det till oss i årsräkningen.

Om kontanter ska överlämnas till huvudmannen ska en kvittens skrivas för varje överlämning. Denna kvittens ska innehålla datum, summa och båda era underskrifter. Detta gäller när huvudmannen enligt läkarintyg förstår vad saken gäller. Kvittensen ska sedan lämnas in tillsammans med årsräkningen.

Om din huvudman inte förstår vad saken gäller och pengar ska överlämnas ska tex personal på boendet eller en annan person som inte kan anses vara jävig skriva under kvittensen. De bör också föra en kassabok som redovisas till dig med kvitton. (Kassaboken ska inte lämnas in med årsräkningen)

Om boende eller hemtjänst vill ha ett kort som de hanterar för din huvudman, se till att det finns en skriftlig överenskommelse om detta och att de sparar och redovisar samtliga kvitton till dig.

Kostnader ska kunna kopplas till huvudmannen

Det ska gå att verifiera att kostnader är kopplade till huvudmannen. Det innebär att du inte ska ha abonnemang eller fakturor som är utställda på någon annan än huvudmannen själv. Det är helt ok att stå som fakturamottagare förutsatt att det samtidigt tydligt framkommer att exempelvis varan levererats till huvudmannens adress och att kostnaden kan kopplas till huvudmannen.

Redovisning till överförmyndaren -delen förvalta egendom

Du ska varje år redovisa förvaltningen av din huvudmans tillgångar när du har delen *förvalta egendom* i ditt uppdrag. Det är transaktionskontot som du hanterar som du ska redovisa i detalj. Vid en begäran ska samtliga kvitton och verifikationer kunna lämnas in som är kopplade till transaktionskontot. Du har i ditt uppdrag en skyldighet som regleras i Föräldrabalken att föra löpande bok (kassabok) över räkenskaperna. Genom att föra kassabok på transaktionskontot underlättar du även processen när årsräkningen ska lämnas in till överförmyndarkontoret.